

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 02.10.2019
Vår ref: 19/02851-7
Deres ref:

Vedtak om tildeling av driftskonsesjon for Årnesmarka fjelltak i Elverum kommune. Tiltakshaver: Forsvarsbygg

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

1. Tildeling av driftskonsesjon

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon datert 3. juli 2019 fra Forsvarsbygg, organisasjonsnummer 975 950 662. Forsvarsbygg, heretter benevnt «Tiltakshaver» eller «Tiltakshaveren», gis med dette driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av fast fjell i Årnesmarka fjelltak på eiendommen gnr./bnr. 13/13 i Elverum kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 24 dekar og fremgår av kart over konsesjonsområde, se vedlegg 1.

Området er i den kommunale arealplanen avsatt til steinbrudd og massetak, og regulert til område for steinbrudd og massetak i «Reguleringsbestemmelser for områderegulering for Terningmoen skyte- og øvingsfelt» (PlanID: 2011008), vedtatt 3. april 2019.

DMF gjør oppmerksom på at en driftskonsesjon gitt i medhold av mineralloven ikke erstatter krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF. Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

2.3. Øvrige vilkår

DMF setter ytterligere ett vilkår med følgende innhold:

- Innen 2 måneder fra vedtaksdato skal konsesjonsgrensen for Årnesmarka fjelltak settes ut eller markeres, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Årnesmarka fjelltak. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser: Elverum kommune, Fylkesmannen i Innlandet, Hedmark fylkeskommune og NVE.

Høringsperioden var fra 11. juli 2019 til 26. august 2019.

DMF har mottatt høringsinnspill fra Fylkesmannen i Innlandet og NVE. Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

Fylkesmannen i Innlandet

Fylkesmannen i Innlandet uttaler følgende i sitt høringsinnspill:

«Uttaksområdet er regulert til steinbrudd og massetak i områderegeringsplan for Terningmoen skyte- og øvingsfelt. Fylkesmannen forventer at føringer i gjeldende reguleringsplan følges opp ved behandling av driftskonsesjon. Vi har ut over dette ingen vesentlige merknader til saken».

DMF sin kommentar:

DMF tar uttalelsen til etterretning.

NVE Region øst

NVE Region øst uttaler følgende i sitt høringsinnspill:

«NVE kan ikke se at hensyn til grunnvann er vurdert i planene. NVE minner om enhver skal opptre aktsomt for å unngå at grunnvann påvirkes til skade eller

ulempe for allmenne eller private interesser, jf. vannressursloven § 43a om aktsomhetsplikt for grunnvann. I tillegg skal uttak eller bortledning av grunnvannsuttak som overstiger 100 m³ per døgn, meldes til NVE for vurdering av konsesjonsplikt».

DMF sin kommentar:

DMF tar uttalelsen til etterretning. Tiltakshaver opplyser at det er ingen vassdrag som blir direkte berørt av uttaksvirksomheten. Av driftsplanen punkt 2.3.2 følger det at Tiltakshaver skal etablere et magasin for vann og sedimenter fra uttaket. Hva gjelder hensynet til grunnvann forutsetter DMF at Tiltakshaver hensyntar dette, og melder til NVE dersom grunnvannsuttak overstiger 100 m³ per døgn.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er selv grunneier for konsesjonsområdet. Tiltakshaver er i henhold til grunnboken hjemmelshaver til eiendommen for konsesjonsområdet. DMFs vurderer at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 24 dekar og fremgår av kart over konsesjonsområde, se vedlegg 1.

Området er i den kommunale arealplanen avsatt til steinbrudd og massetak, og regulert til område for steinbrudd og massetak i «Reguleringsbestemmelser for områderegulering for Terningmoen skyte- og øvingsfelt» (PlanID: 2011008), vedtatt 3. april 2019.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF vurderer at Forsvarsbygg er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av steinbruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt-tegninger presenterer den planlagte brytningen av forekomsten innenfor det omsøkte arealet på 24 dekar. Det totale volum fast fjell som skal tas ut er estimert til 260 000 m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 5 000-10 000 faste m³. Det legges opp til drift i 3 etapper. Videre presenteres plan for sikring, etapper og for avslutning.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Årnesmarka fjelltak kan godkjennes. Planen anses å tilfredsstillende de krav DMF stiller til driftsplaner og etter DMFs vurdering legger planen opp til bergfaglig forsvarlig drift.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt Helge Harald Indset som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Vedkommende er registrert hos DMF som bergteknisk ansvarlig for uttaket og oppfyller forskriftens kvalifikasjonskrav.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges.

Det foreligger en godkjent reguleringsplan for uttaket. I reguleringsplanens planbeskrivelse er det redegjort for miljøverdier i området og uttakets påvirkning på miljø.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført den 11. juli 2019 og 2. september 2019) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. I vurderingsgrunnlaget er det ikke kommet frem opplysninger som tyder på at uttaket vil komme i konflikt med naturverdier i området. DMF anser at kunnskapskravet i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av uttaket og det ikke kan påvises effekter av tiltaket på truet, nær truet eller verdifull natur, legger DMF til grunn at det ikke er nødvendig å foreta ytterligere vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

På bakgrunn av overnevnte har DMF kommet fram til at det ikke foreligger forhold knyttet til miljø og kulturminner som tilsier at driftskonsesjon ikke skal gis eller at det er nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Hele uttaksområdet skal sikres før oppstart med permanent sikringsgjerde og skilt. Plassering av skilt og sikring er vist på kart vedlagt i driftsplanen.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Tiltakshaver opplyser at uttaksmassene skal anvendes til eget bruk.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Etter endt drift, opprydding og sikring skal området anvendes til øvingsformål som en del av øvingsområdet. Tiltakshaver opplyser at endelig veggvinkel vil være ca. 42°. Oppbevarte avdekningsmasser anvendes til istandsetting av fjelltaket etter endt uttak. Videre beplantes hele området med stedegen vegetasjon. Sikringsgjerde og skilt blir stående permanent.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

